สัททปทมาลา

นามกัณฑ์

(๑) ปุงลิงค์ อการันต์ **พุทฺธ**สัททปทมาลา (พระพุทธเจ้า)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**พุทฺโธ** (อ.พระพุทธเจ้า) (อาเทศ สิ เป็น โอ, ลบ อ)	**พุทฺธา** (อ.พระพุทธเจ้า ท.) (อาเทศ โย เป็น อา, ลบ อ)
อาลปนะ	**พุทฺธ พุทฺธา** (ข้าแต่พระพุทธเจ้า) (ทีฆะ อ เป็น อา บ้าง, ลบ สิ)	**พุทฺธา** (ข้าแต่พระพุทธเจ้า ท.) (อาเทศ โย เป็น อา, ลบ อ)
ทุติยา	**พุทฺธํ** (ซึ่งพระพุทธเจ้า) (ลบ อ)	**พุทฺเธ** (ซึ่งพระพุทธเจ้า ท.) (อาเทศ โย เป็น เอ, ลบ อ)
ตติยา	**พุทฺเธน** (ด้วยพระพุทธเจ้า) (อาเทศ นา เป็น เอน, ลบ อ)	**พุทฺเธหิ พุทฺเธภิ** (ด้วยพระพุทธเจ้า ท.) (อาเทศ อ เป็น เอ, หิ เป็น ภิ บ้าง)
จตุตถี	**พุทฺธสฺส** (พุทฺธาย) (แด่พระพุทธเจ้า ; เพื่อพระพุทธเจ้า) (ลง สฺ อาคม ; อาเทศ ส เป็น อาย บ้าง, ลบ อ)	**พุทฺธานํ** (แด่พระพุทธเจ้า ท.) (ทีฆะ อ เป็น อา)
ปัญจมี	**พุทฺธา พุทฺธมฺหา พุทฺธสฺมา** (จากพระพุทธเจ้า) (อาเทศ สฺมา เป็น อา, ลบ อ ; สฺมา เป็น มฺหา บ้าง)	**พุทฺเธหิ พุทฺเธภิ** (จากพระพุทธเจ้า ท.) (อาเทศ อ เป็น เอ, หิ เป็น ภิ บ้าง)
ฉัฏฐี	**พุทฺธสฺส** (ของพระพุทธเจ้า) (ลง สฺ อาคม)	**พุทฺธานํ** (ของพระพุทธเจ้า ท.) (ทีฆะ อ เป็น อา)
สัตตมี	**พุทฺเธ พุทฺธมฺหิ พุทฺธสฺมึ** (ในพระพุทธเจ้า) (อาเทศ สฺมึ เป็น เอ, ลบ อ ; สฺมึ เป็น มฺหิ บ้าง)	**พุทฺเธสุ** (ในพระพุทธเจ้า ท.) (อาเทศ อ เป็น เอ)

(๒) ปุงลิงค์ อการันต์ **มน**สัททปทมาลา (ใจ)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**มโน** (อ.ใจ) (อาเทศ สิ เป็น โอ, ลบ อ)	**มนา** (อ.ใจ ท.) (อาเทศ โย เป็น อา, ลบ อ)
อาลปนะ	**มน มนา** (ดูก่อนใจ) (ทีฆะ อ เป็น อา บ้าง, ลบ สิ)	**มนา** (ดูก่อนใจ ท.) (อาเทศ โย เป็น อา, ลบ อ)
ทุติยา	**มนํ** (ซึ่งใจ) (ลบ อ)	**มเน** (ซึ่งใจ ท.) (อาเทศ โย เป็น เอ, ลบ อ)
ตติยา	**มนสา มเนน** (ด้วยใจ) (อาเทศ นา เป็น อา และลง สฺ อาคม)	**มเนหิ มเนภิ** (ด้วยใจ ท.) (อาเทศ อ เป็น เอ, หิ เป็น ภิ บ้าง)
จตุตถี	**มนโส มนสฺส** (แก่ใจ) (อาเทศ ส เป็น โอ และลง สฺ อาคม)	**มนานํ** (แก่ใจ ท.) (ทีฆะ อ เป็น อา)
ปัญจมี	**มนา มนมฺหา มนสฺมา** (จากใจ) (อาเทศ สฺมา เป็น อา, ลบ อ ; สฺมา เป็น มฺหา บ้าง)	**มเนหิ มเนภิ** (จากใจ ท.) (อาเทศ อ เป็น เอ, หิ เป็น ภิ บ้าง)
ฉัฏฐี	**มนโส มนสฺส** (แห่งใจ) (อาเทศ ส เป็น โอ และลง สฺ อาคม)	**มนานํ** (แห่งใจ ท.) (ทีฆะ อ เป็น อา)
สัตตมี	**มนสิ มเน มนมฺหิ มนสฺมึ** (ในใจ) (อาเทศ สฺมึ เป็น อิ และลง สฺ อาคม)	**มเนสุ** (ในใจ ท.) (อาเทศ อ เป็น เอ)

(๓) ปุงลิงค์ อการันต์ **คจฺฉนฺต**สัททปทมาลา (ผู้ไปอยู่ เป็นคุณนาม)

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**คจฺฉํ คจฺฉนฺโต** (อาเทศ นฺต กับ สิ เป็น อํ, ลบ อ)	**คจฺฉนฺโต คจฺฉนฺตา** (อาเทศ นฺต กับ โย เป็น นฺโต)
อาลปนะ	**คจฺฉํ คจฺฉ คจฺฉา** (อาเทศ นฺต กับ สิ เป็น อํ อ อา, ลบ อ)	**คจฺฉนฺโต คจฺฉนฺตา** (เหมือน ปฐมา)
ทุติยา	**คจฺฉนฺตํ**	**คจฺฉนฺเต**
ตติยา	**คจฺฉตา คจฺฉนฺเตน** (อาเทศ นฺต กับ นา เป็น ตา)	**คจฺฉนฺเตหิ คจฺฉนฺเตภิ**
จตุตถี	**คจฺฉโต คจฺฉนฺตสฺส** (อาเทศ นฺต กับ ส เป็น โต)	**คจฺฉตํ คจฺฉนฺตานํ** (อาเทศ นฺต กับ นํ เป็น ตํ)
ปัญจมี	**คจฺฉตา คจฺฉนฺตา คจฺฉนฺตมฺหา คจฺฉนฺตสฺมา** (สฺมา เป็นเหมือน นา, อาเทศ นฺต กับ นา เป็น ตา)	**คจฺฉนฺเตหิ คจฺฉนฺเตภิ**
ฉัฏฐี	**คจฺฉโต คจฺฉนฺตสฺส** (เหมือน จตุตถี)	**คจฺฉตํ คจฺฉนฺตานํ** (อาเทศ นฺต กับ นํ เป็น ตํ)
สัตตมี	**คจฺฉติ คจฺฉนฺเต คจฺฉนฺตมฺหิ คจฺฉนฺตสฺมึ** (อาเทศ นฺต กับ สฺมึ เป็น ติ)	**คจฺฉนฺเตสุ**

อุทาหรณ์		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**คจฺฉํ คจฺฉนฺโต** ปุริโส	**คจฺฉนฺโต คจฺฉนฺตา** ปุริสา
อาลปนะ	**คจฺฉํ คจฺฉ คจฺฉา** ปุริส	**คจฺฉนฺโต คจฺฉนฺตา** ปุริสา
ทุติยา	**คจฺฉนฺตํ** ปุริสํ	**คจฺฉนฺเต** ปุริเส
ตติยา	**คจฺฉตา คจฺฉนฺเตน** ปุริเสน	**คจฺฉนฺเตหิ คจฺฉนฺเตภิ** ปุริเสหิ
จตุตถี	**คจฺฉโต คจฺฉนฺตสฺส** ปุริสสฺส	**คจฺฉตํ คจฺฉนฺตานํ** ปุริสานํ
ปัญจมี	**คจฺฉตา คจฺฉนฺตา คจฺฉนฺตมฺหา คจฺฉนฺตสฺมา** ปุริสา	**คจฺฉนฺเตหิ คจฺฉนฺเตภิ** ปุริเสหิ
ฉัฏฐี	**คจฺฉโต คจฺฉนฺตสฺส** ปุริสสฺส	**คจฺฉตํ คจฺฉนฺตานํ** ปุริสานํ
สัตตมี	**คจฺฉติ คจฺฉนฺเต คจฺฉนฺตมฺหิ คจฺฉนฺตสฺมึ** ปุริเส	**คจฺฉนฺเตสุ** ปุริเสสุ

(๔) ปุงลิงค์ อการันต์ **ภวนฺต**สัททปทมาลา (ผู้เจริญ เป็นคุณนาม)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**ภวํ**	**โภนฺโต ภวนฺโต ภวนฺตา** (อาเทศ ภว เป็น โภ, นฺต กับ โย เป็น นฺโต)
อาลปนะ	**โภ ภนฺเต โภนฺต โภนฺตา** (อาเทศ ภวนฺต กับ สิ เป็น โภ ภนฺเต, ภว เป็น โภ, ทีฆะ, ลบ สิ)	**โภนฺโต ภวนฺโต ภวนฺตา** (เหมือน ปฐมา)
ทุติยา	**ภวนฺตํ**	**โภนฺเต ภวนฺเต** (อาเทศ ภว เป็น โภ, โย เป็น เอ, ลบ อ)
ตติยา	**โภตา ภวตา ภวนฺเตน** (อาเทศ ภว เป็น โภ, นฺต กับ นา เป็น ตา)	**ภวนฺเตหิ ภวนฺเตภิ**
จตุตถี	**โภโต ภวโต ภวนฺตสฺส** (อาเทศ นฺต กับ ส เป็น โต)	**ภวตํ ภวนฺตานํ**
ปัญจมี	**ภวตา ภวนฺตา ภวนฺตมฺหา ภวนฺตสฺมา**	**ภวนฺเตหิ ภวนฺเตภิ**
ฉัฏฐี	**โภโต ภวโต ภวนฺตสฺส** (เหมือน จตุตถี)	**ภวตํ ภวนฺตานํ**
สัตตมี	**ภวติ ภวนฺเต ภวนฺตมฺหิ ภวนฺตสฺมึ**	**ภวนฺเตสุ**

(๕) ปุงลิงค์ อการันต์ **ภทนฺต**สัททปทมาลา (ผู้เจริญ เป็นคุณนาม)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**ภทนฺโต**	**ภทนฺตา**
อาลปนะ	**ภนฺเต ภทฺทนฺต ภทฺทนฺเต ภทนฺต ภทนฺตา** (อาเทศ ภทนฺต กับ สิ เป็น ภนฺเต ภทฺทนฺต ภทฺทนฺเต)	**ภนฺเต ภทฺทนฺตา ภทนฺตา** (อาเทศ ภทนฺต กับ โย เป็น ภนฺเต ภทฺทนฺตา)
ทุติยา	**ภทนฺตํ**	**ภทนฺเต**
	ที่เหลือหมือน พุทฺธ	

พระ **ภัททันตะ** ธัมมานันทมหาเถระ อัครมหาบัณฑิต

(๖) ปุงลิงค์ อการันต์ **สนฺต**สัททปทมาลา (ผู้สงบ สัปบุรุษ สัตบุรุษ เป็นคุณนาม)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**สํ สนฺโต**	**สนฺโต สนฺตา**
อาลปนะ	**สํ ส สา**	**สนฺโต สนฺตา**
ทุติยา	**สนฺตํ**	**สนฺเต**
ตติยา	**สตา สนฺเตน**	**สนฺเตหิ สพฺภิ** (อาเทศ สนฺต เป็น ส, หิ เป็น ภิ, ซ้อน พฺ)
จตุตฺถี	**สโต สนฺตสฺส**	**สตํ สนฺตานํ**
ปัญจมี	**สตา สนฺตา สนฺตมฺหา สนฺตสฺมา**	**สนฺเตหิ สพฺภิ** (เหมือน ตติยา)
ฉัฏฐี	**สโต สนฺตสฺส**	**สตํ สนฺตานํ**
สัตตมี	**สติ สนฺเต สนฺตมฺหิ สนฺตสฺมึ**	**สนฺเตสุ**

(๗) ปุงลิงค์ อการันต์ **ราช**สัททปทมาลา (พระราชา)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**ราชา** (อาเทศ สิ เป็น อา, ลบ อ)	**ราชาโน** (อาเทศ โย เป็น อาโน, ลบ อ)
อาลปนะ	**ราช**	**ราชาโน** (เหมือน ปฐมา)
ทุติยา	**ราชานํ ราชํ** (อาเทศ อํ เป็น อานํ, ลบ อ)	**ราชาโน** (เหมือน ปฐมา)
ตติยา	**รญฺญา** (อาเทศ ราช กับ นา เป็น รญฺญา)	**ราชูหิ ราชูภิ ราเชหิ ราเชภิ** (อาเทศ อ เป็น อุ, ทีฆะ อุ เป็น อู, หิ เป็น ภิ บ้าง)
จตุตถี	**รญฺโญ ราชิโน** (อาเทศ ราช กับ ส เป็น รญฺโญ ราชิโน)	**รญฺญํ ราชูนํ ราชานํ** (อาเทศ ราช กับ นํ เป็น รญฺญํ) (อ เป็น อุ, ทีฆะ)
ปัญจมี	**รญฺญา** (สฺมา เป็นเหมือน นา, อาเทศ ราช กับ นา เป็น รญฺญา)	**ราชูหิ ราชูภิ ราเชหิ ราเชภิ** (เหมือน ตติยา)
ฉัฏฐี	**รญฺโญ ราชิโน** (เหมือน จตุตถี)	**รญฺญํ ราชูนํ ราชานํ** (เหมือน จตุตถี)
สัตตมี	**รญฺเญ ราชินิ** (อาเทศ ราช กับ สฺมึ เป็น รญฺเญ ราชินิ)	**ราชูสุ ราเชสุ** (อาเทศ อ เป็น อุ, ทีฆะ อุ เป็น อู)

(๘) ปุงลิงค์ อการันต์ **มหาราช**สัททปทมาลา (พระมหาราชา)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**มหาราชา**	**มหาราชาโน**
อาลปนะ	**มหาราช**	**มหาราชาโน**
ทุติยา	**มหาราชํ**	**มหาราเช**
ตติยา	**มหาราเชน**	**มหาราเชหิ มหาราเชภิ**
จตุตถี	**มหาราชสฺส**	**มหาราชานํ**
ปัญจมี	**มหาราชา มหาราชมฺหา มหาราชสฺมา**	**มหาราเชหิ มหาราเชภิ**
ฉัฏฐี	**มหาราชสฺส**	**มหาราชานํ**
สัตตมี	**มหาราเช มหาราชมฺหิ มหาราชสฺมึ**	**มหาราเชสุ**

พึงทราบว่า สีแดง เหมือน ราช, สีดำ เหมือน พุทฺธ

(๙) ปุงลิงค์ อการันต์ **อตฺต**สัททปทมาลา (ตน อัตตา)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**อตฺตา**	**อตฺตาโน**
อาลปนะ	**อตฺต**	**อตฺตาโน**
ทุติยา	**อตฺตานํ อตฺตํ**	**อตฺตาโน**
ตติยา	**อตฺตนา อตฺเตน** (นา เป็นปกติ)	**อตฺตเนหิ อตฺตเนภิ** (อาเทศ อ ที่ ต เป็น อน, อ ที่ น เป็น เอ, หิ เป็น ภิ บ้าง)
จตุตถี	**อตฺตโน** (อาเทศ ส เป็น โน)	**อตฺตานํ**
ปัญจมี	**อตฺตนา** (อาเทศ สฺมา เป็น นา)	**อตฺตเนหิ อตฺตเนภิ** (เหมือน ตติยา)
ฉัฏฐี	**อตฺตโน** (เหมือน จตุตถี)	**อตฺตานํ**
สัตตมี	**อตฺตนิ** (อาเทศ สฺมึ เป็น นิ)	**อตฺเตสุ**

(๑๐) ปุงลิงค์ อการันต์ **พฺรหฺม**สัททปทมาลา (พรหม ผู้ประเสริฐ)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**พฺรหฺมา**	**พฺรหฺมาโน**
อาลปนะ	**พฺรหฺเม** (อาเทศ สิ เป็น เอ, ลบ อ)	**พฺรหฺมาโน**
ทุติยา	**พฺรหฺมานํ**	**พฺรหฺมาโน**
ตติยา	**พฺรหฺมุนา** (อาเทศ อ เป็น อุ)	**พฺรหฺเมหิ พฺรหฺเมภิ**
จตุตถี	**พฺรหฺมุโน** (อาเทศ อ เป็น อุ, ส เป็น โน)	**พฺรหฺมานํ**
ปัญจมี	**พฺรหฺมุนา** (อาเทศ อ เป็น อุ, สฺมา เป็น นา)	**พฺรหฺเมหิ พฺรหฺเมภิ**
ฉัฏฐี	**พฺรหฺมุโน** (เหมือน จตุตถี)	**พฺรหฺมานํ**
สัตตมี	**พฺรหฺมนิ**	**พฺรหฺเมสุ**

ปุงลิงค์ อาการันต์ **สา**สัททปทมาลา (สุนัข ผู้เชื่อฟังคำเจ้าของ)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**สา** (ลบ สิ)	**สา** (รัสสะ อา เป็น อ, อาเทศ โย เป็น อา, ลบ อ)
อาลปนะ	**ส สา** (รัสสะ) (เมื่อรัสสะแล้ว วิธีเหมือน ปุริส)	**สา** (เหมือน ปฐมา)
ทุติยา	**สํ** (รัสสะ อา เป็น อ, ลบ อ)	**เส** (รัสสะ อา เป็น อ, อาเทศ โย เป็นเอ, ลบ อ)
ตติยา	**เสน** (รัสสะ อา เป็น อ, อาเทศ นา เป็น เอน)	**สาหิ สาภิ**
จตุตถี	**สสฺส สาย** (รัสสะ, สฺ อาคม) (อาเทศ ส วิภัตติ เป็น อาย, ลบ อ)	**สานํ**
ปัญจมี	**สา สมฺหา สสฺมา** (รัสสะ, สฺมา เป็น อา บ้าง)	**สาหิ สาภิ**
ฉัฏฐี	**สสฺส** (เหมือน จตุตถี)	**สานํ**
สัตตมี	**เส สมฺหิ สสฺมึ** (รัสสะ, สฺมึ เป็น เอ บ้าง)	**สาสุ**

ปุงลิงค์ อิการันต์ **อคฺคิ**สัททปทมาลา (ไฟ)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**อคฺคิ อคฺคินิ** (อาเทศ อิ เป็น อินิ บ้าง, ลบ สิ)	**อคฺคี อคฺคโย** (ลบ โย, ทีฆะ อิ เป็น อี) (อาเทศ อิ เป็น อ)
อาลปนะ	**อคฺคิ** (ลบ สิ)	**อคฺคี อคฺคโย** (เหมือน ปฐมา)
ทุติยา	**อคฺคึ** (อาเทศ อํ เป็น ํ นิคคหิต)	**อคฺคี อคฺคโย** (เหมือน ปฐมา)
ตติยา	**อคฺคินา**	**อคฺคีหิ อคฺคีภิ อคฺคิหิ อคฺคิภิ** (ทีฆะ อิ เป็น อี, อาเทศ หิ เป็น ภิ บ้าง)
จตุตถี	**อคฺคิโน อคฺคิสฺส** (อาเทศ ส เป็น โน)	**อคฺคีนํ อคฺคินํ** (ทีฆะ อิ เป็น อี บ้าง)
ปัญจมี	**อคฺคินา อคฺคิมฺหา อคฺคิสฺมา** (อาเทศ สฺมา เป็น นา)	**อคฺคีหิ อคฺคีภิ อคฺคิหิ อคฺคิภิ** (เหมือน ตติยา)
ฉัฏฐี	**อคฺคิโน อคฺคิสฺส** (เหมือน จตุตถี)	**อคฺคีนํ อคฺคินํ** (เหมือน จตุตถี)
สัตตมี	**อคฺคิมฺหิ อคฺคิสฺมึ**	**อคฺคีสุ อคฺคิสุ** (ทีฆะ อิ เป็น อี บ้าง)

ปุงลิงค์ อีการันต์ **ทณฺฑี**สัททปทมาลา (ผู้มีไม้เท้า)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**ทณฺฑี** (ลบ สิ)	**ทณฺฑี ทณฺฑิโน** (ลบ โย) (รัสสะ อี เป็น อิ, อาเทศ โย เป็น โน)
อาลปนะ	**ทณฺฑิ** (รัสสะ, ลบ สิ)	**ทณฺฑี ทณฺฑิโน** (เหมือน ปฐมา)
ทุติยา	**ทณฺฑึ ทณฺฑินํ** (รัสสะ อี เป็น อิ, อาเทศ อํ เป็น ๋) (อาเทศ อํ เป็น นํ)	**ทณฺฑี ทณฺฑิโน** (เหมือน ปฐมา)
ตติยา	**ทณฺฑินา** (รัสสะ อี เป็น อิ)	**ทณฺฑีหิ ทณฺฑีภิ**
จตุตถี	**ทณฺฑิโน ทณฺฑิสฺส** (รัสสะ อี เป็น อิ, อาเทศ ส เป็น โน)	**ทณฺฑีนํ**
ปัญจมี	**ทณฺฑินา ทณฺฑิมฺหา ทณฺฑิสฺมา** (รัสสะ อี เป็น อิ, อาเทศ สฺมา เป็น นา บ้าง)	**ทณฺฑีหิ ทณฺฑีภิ**
ฉัฏฐี	**ทณฺฑิโน ทณฺฑิสฺส** (เหมือน จตุตถี)	**ทณฺฑีนํ**
สัตตมี	**ทณฺฑินิ ทณฺฑิมฺหิ ทณฺฑิสฺมึ** (รัสสะ อี เป็น อิ, อาเทศ สฺมึ เป็น นิ บ้าง)	**ทณฺฑีสุ**

(๑) ปุงลิงค์ อุการันต์ **ภิกฺขุ**สัททปทมาลา (ภิกษุ ผู้ขอ ผู้เห็นภัยในวัฏฏสงสาร)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**ภิกฺขุ** (ลบ สิ)	**ภิกฺขู ภิกฺขโว** (ลบ โย, ทีฆะ อุ เป็น อู) (อาเทศ อุ เป็น อ และ โย เป็น โว)
อาลปนะ	**ภิกฺขุ** (ลบ สิ)	**ภิกฺขู ภิกฺขเว ภิกฺขโว** (อาเทศ อุ เป็น อ, โย เป็น เว และ โว)
ทุติยา	**ภิกฺขุํ** (อาเทศ อํ เป็น -ํ)	**ภิกฺขู ภิกฺขโว** (เหมือน ปฐมา)
ตติยา	**ภิกฺขุนา**	**ภิกฺขูหิ ภิกฺขูภิ ภิกฺขุหิ ภิกฺขุภิ** (ทีฆะ อิ เป็น อี, อาเทศ หิ เป็น ภิ บ้าง)
จตุตถี	**ภิกฺขุโน ภิกฺขุสฺส** (อาเทศ ส เป็น โน บ้าง)	**ภิกฺขูนํ ภิกฺขุนํ** (ทีฆะ อุ เป็น อู บ้าง)
ปัญจมี	**ภิกฺขุนา ภิกฺขุมฺหา ภิกฺขุสฺมา** (อาเทศ สฺมา เป็น นา บ้าง)	**ภิกฺขูหิ ภิกฺขูภิ ภิกฺขุหิ ภิกฺขุภิ** (เหมือน ตติยา)
ฉัฏฐี	**ภิกฺขุโน ภิกฺขุสฺส** (เหมือน จตุตถี)	**ภิกฺขูนํ ภิกฺขุนํ** (เหมือน จตุตถี)
สัตตมี	**ภิกฺขุมฺหิ ภิกฺขุสฺมึ**	**ภิกฺขูสุ ภิกฺขุสุ**

(๒) ปุงลิงค์ อุการันต์ **สตฺถุ**สัททปทมาลา (พระศาสดา)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**สตฺถา** (อาเทศ อุ เป็น อา, ลบ สิ)	**สตฺถาโร** (อาเทศ อุ เป็น อาร, โย เป็น โอ, ลบ อ)
อาลปนะ	**สตฺถ สตฺถา** (อาเทศ อุ เป็น อ และ อา, ลบ สิ)	**สตฺถาโร** (เหมือน ปฐมา)
ทุติยา	**สตฺถารํ** (อาเทศ อุ เป็น อาร, ลบ อ)	**สตฺถาเร สตฺถาโร** (อาเทศ อุ เป็น อาร, โย เป็น เอ และ โอ, ลบ อ)
ตติยา	**สตฺถารา สตฺถุนา** (อาเทศ อุ เป็น อาร, นา เป็น อา, ลบ อ)	**สตฺถาเรหิ สตฺถาเรภิ** (อาเทศ อุ เป็น อาร, อ เป็น เอ, หิ เป็น ภิ บ้าง)
จตุตถี	**สตฺถุ สตฺถุโน** (ลบ ส บ้าง, อาเทศ ส เป็น โน บ้าง)	**สตฺถารานํ สตฺถานํ** (อาเทศ อุ เป็น อาร และ อ, ทีฆะ อ เป็น อา)
ปัญจมี	**สตฺถารา** (อาเทศ อุ เป็น อาร, สฺมา เป็น อา, ลบ อ)	**สตฺถาเรหิ สตฺถาเรภิ** (เหมือน ตติยา)
ฉัฏฐี	**สตฺถุ สตฺถุโน** (เหมือน จตุตถี)	**สตฺถารานํ สตฺถานํ** (เหมือน จตุตถี)
สัตตมี	**สตฺถริ** (อาเทศ อุ เป็น อาร, สฺมึ เป็น อิ, รัสสะ อา เป็น อ)	**สตฺถาเรสุ** (อาเทศ อุ เป็น อาร, อ เป็น เอ)

(๓) ปุงลิงค์ อุการันต์ **ปิตุ**สัททปทมาลา (ปิดา)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**ปิตา** (อาเทศ อุ เป็น อา, ลบ สิ)	**ปิตโร** (อาเทศ อุ เป็น อร, โย เป็น โอ, ลบ อ)
อาลปนะ	**ปิต ปิตา** (อาเทศ อุ เป็น อ อา, ลบ สิ)	**ปิตโร** (เหมือน ปฐมา)
ทุติยา	**ปิตรํ** (อาเทศ อุ เป็น อร, ลบ อ)	**ปิตเร ปิตโร** (อาเทศ อุ เป็น อร, โย เป็น เอ และ โอ, ลบ อ)
ตติยา	**ปิตรา ปิตุนา** (อาเทศ อุ เป็น อร, นา เป็น อา, ลบ อ)	**ปิตเรหิ ปิตเรภิ ปิตูหิ ปิตูภิ ปิตุหิ ปิตุภิ** (อาเทศ อุ เป็น อร, อ เป็น เอ, หิ เป็น ภิ, ทีฆะ อุ เป็น อู บ้าง)
จตุตถี	**ปิตุ ปิตุโน ปิตุสฺส** (ลบ ส บ้าง, อาเทศ ส เป็น โน บ้าง)	**ปิตรานํ ปิตานํ ปิตูนํ ปิตุนํ** (อาเทศ อุ เป็น อร และ อ, ทีฆะ อ เป็น อา, ทีฆะ อุ เป็น อู บ้าง)
ปัญจมี	**ปิตรา** (อาเทศ อุ เป็น อร, สฺมา เป็น อา, ลบ อ)	**ปิตเรหิ ปิตเรภิ ปิตูหิ ปิตูภิ ปิตุหิ ปิตุภิ** (เหมือน ตติยา)
ฉัฏฐี	**ปิตุ ปิตุโน ปิตุสฺส** (เหมือน จตุตถี)	**ปิตรานํ ปิตานํ ปิตูนํ ปิตุนํ** (เหมือน จตุตถี)
สัตตมี	**ปิตริ** (อาเทศ อุ เป็น อร, สฺมึ เป็น อิ, ลบ อ)	**ปิตเรสุ ปิตูสุ ปิตุสุ** (อาเทศ อุ เป็น อร, อ เป็น เอ, ทีฆะ อุ เป็น อู บ้าง)

(๔) ปุงลิงค์ อุการันต์ **คุณวนฺตุ**สัททปทมาลา (ผู้มีคุณ)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**คุณวา**	**คุณวนฺโต คุณวนฺตา**
อาลปนะ	**คุณวํ คุณว คุณวา**	**คุณวนฺโต คุณวนฺตา**
ทุติยา	**คุณวนฺตํ**	**คุณวนฺเต**
ตติยา	**คุณวตา คุณวนฺเตน**	**ปิตเรหิ ปิตเรภิ ปิตูหิ ปิตูภิ ปิตุหิ ปิตุภิ**
จตุตถี	**ปิตุ ปิตุโน ปิตุสฺส**	**ปิตรานํ ปิตานํ ปิตูนํ ปิตุนํ**
ปัญจมี	**ปิตรา**	**ปิตเรหิ ปิตเรภิ ปิตูหิ ปิตูภิ ปิตุหิ ปิตุภิ**
ฉัฏฐี	**ปิตุ ปิตุโน ปิตุสฺส**	**ปิตรานํ ปิตานํ ปิตูนํ ปิตุนํ**
สัตตมี	**ปิตริ**	**ปิตเรสุ ปิตูสุ ปิตุสุ**

วิธีทำตัวรูป ๑. อาเทศ อุ เป็น อ แล้ว
๒. ทำเหมือน คจฺฉนฺต

(๔) ปุงลิงค์ อุการันต์ **คุณวนฺตุ**สัททปทมาลา (ผู้มีคุณ)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**คุณวา** (อาเทศ นฺตุ กับ สิ เป็น อา, ลบ อ)	**คุณวนฺโต คุณวนฺตา** (อาเทศ นฺตุ เป็น นฺต, วิธีที่เหลือเหมือน คจฺฉนฺต)
อาลปนะ	**คุณวํ คุณว คุณวา**	**คุณวนฺโต คุณวนฺตา**
ทุติยา	**คุณวนฺตํ**	**คุณวนฺเต**
ตติยา	**คุณวตา คุณวนฺเตน**	**คุณวนฺเตหิ คุณวนฺเตภิ**
จตุตถี	**คุณวโต คุณวนฺตสฺส**	**คุณวตํ คุณวนฺตานํ**
ปัญจมี	**คุณวตา คุณวนฺตา คุณวนฺตมฺหา คุณวนฺตสฺมา**	**คุณวนฺเตหิ คุณวนฺเตภิ**
ฉัฏฐี	**คุณวโต คุณวนฺตสฺส**	**คุณวตํ คุณวนฺตานํ**
สัตตมี	**คุณวติ คุณวนฺเต คุณวนฺตมฺหิ คุณวนฺตสฺมึ**	**คุณวนฺเตสุ**

(๑) ปุงลิงค์ อูการันต์ **อภิภู**สัททปทมาลา (ผู้เป็นใหญ่)

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**อภิภู** (ลบ สิ)	**อภิภู** **อภิภุโว** (ลบ โย) (รัสสะ อู เป็น อุ, อาเทศ โย เป็น โว)
อาลปนะ	**อภิภุ** (รัสสะ, ลบ สิ)	**อภิภู** **อภิภุโว** (เหมือน ปฐมา)
ทุติยา	**อภิภุํ** (รัสสะ อู เป็น อุ, อาเทศ อํ เป็น ํ)	**อภิภู** **อภิภุโว** (เหมือน ปฐมา)
ตติยา	**อภิภุนา** (รัสสะ อู เป็น อุ)	**อภิภูหิ อภิภูภิ**
จตุตถี	**อภิภุโน อภิภุสฺส** (รัสสะ อู เป็น อุ, อาเทศ ส เป็น โน)	**อภิภูนํ**
ปัญจมี	**อภิภุนา อภิภุมฺหา อภิภุสฺมา** (รัสสะ อู เป็น อุ, อาเทศ สฺมา เป็น นา)	**อภิภูหิ อภิภูภิ**
ฉัฏฐี	**อภิภุโน อภิภุสฺส** (เหมือน จตุตถี)	**อภิภูนํ**
สัตตมี	**อภิภุมฺหิ อภิภุสฺมึ** (รัสสะ อู เป็น อุ)	**อภิภูสุ**

(๒) ปุงลิงค์ อูการันต์ **สพฺพญฺญู**สัททปทมาลา (ผู้รู้ทุกอย่าง)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**สพฺพญฺญู**	**สพฺพญฺญู สพฺพญฺญุโส**
อาลปนะ	**สพฺพญฺญุ**	**สพฺพญฺญู สพฺพญฺญุโส**
ทุติยา	**สพฺพญฺญุํ**	**สพฺพญฺญู สพฺพญฺญุโส**
	ที่เหลือเหมือน อภิภู	

ปุงลิงค์ โอการันต์ **โค**สัททปทมาลา (โค วัว)		
วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	**โค** (ลบ สิ)	**คาโว คโว** (อาเทศ โอ ของ โค เป็น อาว อว, โย เป็น โอ, ลบ อ)
อาลปนะ	**โค** (ลบ สิ)	**คาโว คโว** (เหมือน ปฐมา)
ทุติยา	**คาวุํ คาวํ ควํ** (อาเทศ โอ เป็น อาว อว, อ เป็น อุ, อํ เป็น -ํ)	**คาโว คโว** (เหมือน ปฐมา)
ตติยา	**คาเวน คเวน** (อาเทศ โอ เป็น อาว อว, นา เป็น เอน, ลบ อ)	**โคหิ โคภิ**
จตุตถี	**คาวสฺส ควสฺส** (อาเทศ โอ เป็น อาว อว, ลง สฺ อาคม)	**ควํ คุนฺนํ โคนํ** (อาเทศ โอ เป็น อว, นํ เป็น อํ, โค เป็น คุ, ลง นฺ อาคม)
ปัญจมี	**คาวา คาวมฺหา คาวสฺมา ควา -มฺหา -สฺมา** (อาเทศ โอ เป็น อาว อว)	**โคหิ โคภิ**
ฉัฏฐี	**คาวสฺส ควสฺส** (เหมือน จตุตถี)	**ควํ คุนฺนํ โคนํ** (เหมือน จตุตถี)
สัตตมี	**คาเว คาวมฺหิ คาวสฺมึ คเว -มฺหิ -สฺมึ** (อาเทศ โอ เป็น อาว อว)	**คาเวสุ คเวสุ โคสุ** (อาเทศ โอ เป็น อาว อว)